

Nowe, niezwykle życie wieży ciśnień

Niezwykłe życie ciechanowskiej wieży ciśnień zaczyna się od równie niezwykłego człowieka, architekta Jerzego Michała Bogusławskiego (1925–2018). Niepokorny i niestandardowy, żołnierz AK i NSZ. Wykształcony w pracowni Tygrysów prof. Pniewskiego (m.in. współprojektował gmach KC PZPR w Warszawie). Pracując w Biurze Odbudowy Stolicy, wyspecjalizował się w projektowaniu obiektów przemysłowych. W latach 1976–1985 realizował tego typu projekty w Afganistanie (Kabul), Nigerii (Yola i Lagos) i Syrii (Damaszek). Projektował między innymi budynki rządowe w Afganistanie, w Nigerii osiedla mieszkaniowe w interiorze, a w Syrii budynki targów międzynarodowych.

W 1970 roku architekt podjął się zaprojektowania wieży ciśnień (zbiornika wyrównawczego) w Ciechanowie.

W czasie pracy nad tym projektem przyszła mu na myśl konstrukcja składająca się z dwóch form matematycznych: torusa i hiperboloidy.

Jednak gdy już ją zbudowano, okazało się, że nie spełnia nowych wymagań, i stała tak, rdzewiejąc, przez lata. Aż tu w 2013 roku w rankingu portalu The World Geography przyznano jej status jednej z 12 niezwykłych wież na świecie

(www.theworldgeography.com/2013/11/unusual-towers.html).

Pan Bogusławski, już na emeryturze, zobaczył dla wieży ciechanowskiej nową przyszłość – centrum popularyzacji nauk, w szczególności matematyki. W drugiej dekadzie XXI wieku z radością wrócił do „swojej” pięknej wieży.

(Zdjęcie jest własnością Urzędu Miasta Ciechanów)

Ideę jej rewitalizacji i przekształcenia w obiekt popularyzujący naukę w udany sposób zaszczepił w Urzędzie Miasta Ciechanowa – między innymi ówczesnej wiceprezydent UM Joannie Rak-Potockiej, prezydentowi Krzysztofowi Kosińskiemu i Radzie Miasta, a oni umieli także trafić do decyzyjnej wyobraźni marszałka województwa – Adama Struzika. Wsparło ich mazowieckie Radio Dla Ciebie (RDC). Projekt rewitalizacji zyskał finansowe wsparcie Unii Europejskiej.

Zaintrygowana audycją radiową pojechałam do Ciechanowa, gdzie zostałam serdecznie przyjęta przez panią Rak-Potocką. Uwierzyłam w jej słowa: „jestem osobą, która dobre pomysły realizuje”. (O początkach projektu pisałam w *Delcie* w grudniu 2015 roku.) Uwierzyłam słusznie, bo oto w sierpniu 2019 roku rozpoczęto sprzedaż biletów na zwiedzanie Parku Nauki Torus (www.parknaukitorus.pl). Z początkiem roku szkolnego Park Nauki został udostępniony zwiedzającym. Byłam, nie tylko podziwiałam, ale też bardzo się cieszyłam. Park zwiedza się (modne słowo) interaktywnie, ekspozycji TRZEBA dotykać i je uruchamiać. Instalacje uczą i bawią, zachęcają do widzenia świata przez rozumienie praw fizyki, wciągają w aktywne myślenie o otaczających nas zjawiskach. Jestem pewna, że Park współpracować będzie z rewitalizowaną w równoległym projekcie piękną kamienicą opodal rynku. W kamienicy zagospodarowują się seniorzy oraz Klub Młodych Odkrywców. Znajdą się

tam: sala spotkań, kawiarnia i biblioteka. W odległości pieszej przechadzki – Zamek Książąt Mazowieckich. Widokiem na zamek z kolei chwali się inny historyczny obiekt rewitalizowany przez miasto: młyn z czerwonej cegły (bardzo ciekawa jestem, co miasto zaprojektuje w jego wnętrzach, ja zaproponowałabym m.in. wystawy sztuki i siedzibę dla miejscowych artystów sztuk plastycznych). Kilka kilometrów dalej zaprasza Muzeum Romantyzmu w Opinogórze. Tak więc ośrodkowi kultury w Ciechanowie przybyła, w sposób naturalny, nauka.

Pięćdziesięcioletnia już opowieść o wieży w Ciechanowie jest niezwykle optymistyczna. Ucieleśnia entuzjazm i skuteczność architektów, budowniczych, techników, naukowców i działaczy samorządowych, którzy porwani piękną ideą zrealizowali piękny projekt. Do Parku Nauki Torus wkroczą teraz uczniowie, ludzie dorośli, ci aktywni zawodowo i ci, którzy przeżywają wiek podsumowań. To miejsce pulsować będzie inicjatywami i zaproszeniem do dalszego rozwoju. Od tych, którzy tam będą przychodzić, zależeć będzie dalsze życie wieży w Ciechanowie. Wszystkiego naj, najlepszego.

Magdalena FIKUS (magda.fikus@gmail.com)

Portal The World Geography Ciechanowską wieżę wymienia na piątym miejscu wśród najbardziej niezwykłych wież na świecie:

1. Ivy Tower, Belgia
2. Guinigi Tower, Włochy
3. Dzwonnica soboru św. Mikołaja w Kalazinie, Rosja
4. Wieża telewizyjna w Jekaterynburgu, Rosja
5. Wieża ciśnień w Ciechanowie
6. The Pirate Tower, USA
7. Sathorn Unique, Tajlandia
8. La Cheminée Moretti, Francja
9. Shime Tower, Japonia
10. Montreal Tower, Kanada
11. Tower of Wind, Japonia
12. PL Peace Tower, Japonia